

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

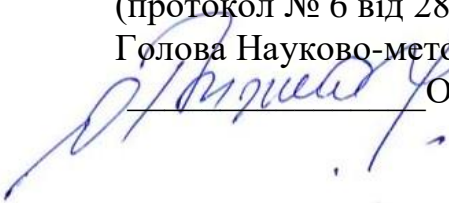
КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою

(протокол № 6 від 28 серпня 2024 р.)

Голова Науково-методичної ради

Олександр ПИЖОВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ХРЕБЕТНО-СПИННОМОЗКОВОЇ ТРАВМИ

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація

код дисципліни в каталозі вибіркових навчальних дисциплін: ВК.ФТЕ 34

мова навчання: українська

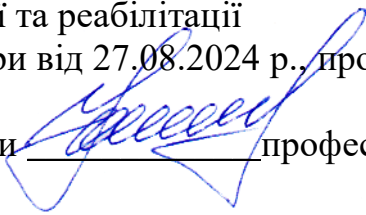
Розробники:

Лазарева О.Б., доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри Терапії та реабілітації, olazarieva@uni-sport.edu.ua
Денисенко С.В., викладач кафедри Терапії та реабілітації,

Н
У
Р
Е
R

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації
(Засідання кафедри від 27.08.2024 р., протокол № 27)

Завідувач кафедри професор Олена ЛАЗАРОВА

m
a
i
l

ПОГОДЖЕНО:

:
Начальник

Навчально-методичного відділу Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти

Сергій ПОПОВИЧ

e
n
k
o
@
u
n
i
-
s
p
o
r
t
.
e
d
u
.
u
a
"

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до вирішування складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних із порушеннями функцій, що виникають внаслідок травм спинного мозку в умовах комплексності та невизначеності. Мета програми: формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до створення, реалізації та корекції індивідуальної програми фізичної терапії з метою покращення функціональних можливостей, підвищення рівня рухової активності та здоров'я осіб різного віку та можливостей, які мають порушення функцій спинного мозку. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: Встановлення цілей фізичної терапії для пацієнтів з ураженнями спинного мозку; Клінічні інструменти оцінювання при травматичній хворобі спинного мозку (ТХСМ); використання адаптивних засобів мобільності; побудова стратегії фізіотерапевтичного втручання при ТХСМ; фізична терапія пацієнтів з ураженням на рівні С3-Т2; постуральний контроль; менеджмент спастичності; збільшення сили та кардіореспіраторне тренування пацієнтів з ТХСМ;

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of a discipline. The discipline is aimed at the formation of general and professional competencies defined by the educational and professional program, in particular, the ability to solve complex specialized tasks and practical problems associated with functional disorders arising from spinal cord injuries in conditions of complexity and uncertainty. The purpose of the program: the formation of general and professional competencies defined by the educational and professional program, in particular the ability to create, implement and correct an individual program of physical therapy with the aim of improving functional capabilities, increasing the level of motor activity and health of persons of various ages and abilities who have functional impairments spinal cord The scope of the discipline is 3 ECTS credits. Main topics: Establishing physical therapy goals for patients with spinal cord injuries; Clinical evaluation tools for traumatic spinal cord disease (SCI); use of adaptive means of mobility; construction of a strategy of physiotherapeutic intervention in TCM; physical therapy of patients with lesions at the C3-T2 level; postural control; management of spasticity; increase in strength and cardiorespiratory training of patients with TCM; The final assessment is formed taking into account the results of the current control and assessment.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до створення, реалізації та корекції індивідуальної програми фізичної терапії з метою покращення функціональних можливостей, підвищення рівня рухової активності та здоров'я осіб різного віку та можливостей, які мають

порушення функцій спинного мозку в умовах комплексності та невизначеності, а також на досягнення передбачених результатів навчання.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація 227.1 Фізична терапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми. 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 6. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. 7. Здатність працювати автономно. 8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності	<p><i>Фахові компетентності спеціальності (СК)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ). 2. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану. 3. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії. 4. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з

	представниками інших професійних груп різного рівня.
	<i>Фахові компетентності спеціалізації (СКфм)</i>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування. 2. Здатність обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан. 3. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії. 4. Здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях. 5. Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії. 6. Здатність провадити наукову діяльність у сфері фізичної терапії. 7. Здатність здійснювати викладацьку діяльність (зокрема, як керівник/методист/супервізор клінічних практик). 8. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у фізичній терапії, керувати роботою асистентів, помічників та волонтерів. 9. Здатність провадити підприємницьку діяльність у фізичній терапії

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	6	0	18	0	66	90

Статус навчальної дисципліни: вибіркова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)»; «Нормальна анатомія людини»; «Основи медичних знань», «Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія», «Біомеханіка та клінічна кінезіологія», «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату», «Неврологія та нейрохірургія (за професійним спрямуванням)», «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при неврологічних дисфункціях», «Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушенні діяльності нервової системи»

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Методи обстеження у фізичній терапії»; «Фізична терапія в нейрореабілітації»; «Аналіз нормальної та патологічної ходьби та підбір допоміжних засобів».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми дисципліни	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усьог	у тому числі		
о	л	п	с.р.	
Тема 1. Фізіотерапевтичне втручання при ХСМТ на рівні шийного відділу в умовах палати інтенсивної терапії.	8	2		6
Тема 2. Ускладнення та їх профілактика, втручання при виникненні.	18	2	2	14
Тема 3. Первинна вертикалізація пацієнтів із ХСМТ на шийному рівні.	14		2	12
Тема 4. Техніка переміщення пацієнтів із ХСМТ. Руховий рівень С7 та нижче та С6 і вище.	10		4	6
Тема 5. Тема 5. Тренування мобільності у пацієнтів ХСМТ із руховим рівнем С8-7, та С6-5.	28		4	24
Тема 6. Техніка їзди на кріслі колісному для пацієнтів із ХСМТ із Руховим рівнем С7-8 та нижче, С6-5.	8		4	4
Тема 7. Основи занять у басейні для пацієнтів із ХСМТ на рівні шийного відділу.	4	2	2	

Тема 1. Фізіотерапевтичне втручання при ХСМТ на рівні шийного відділу в умовах палати інтенсивної терапії.

Врахування медичних даних за системами під час втручання. Залучення персоналу відділення.

Тема 2. Ускладнення та їх профілактика, втручання при виникненні.

Етіологія ускладнень. Проведення просвітницької та навчальної роботи для пацієнта та родичів. Використання прийомів позиціонування. Відпрацювання позиціонування в положенні на спині, боку, животі. Використання допоміжних засобів, послідовність виконання. Тренування дихальних м'язів. Дії при проявах автономної дисрефлексії. Вплив на спастичність.

Тема 3. Первинна вертикалізація пацієнтів із ХСМТ на шийному рівні. Підготовка до вертикалізації, профілактика ускладнень (ортостатична гіпотензія, використання стабілізуючих комірців, врахування положення стом та катетерів та ін.) Відпрацювання техніки виконання з різними прийомами.

Синхронна робота команди та пацієнта. Дії у разі виникнення ускладнень.

Тема 4. Техніка переміщення пацієнтів із ХСМТ. Руховий рівень С7 та нижче та С6 і вище.

Тема 5. Тренування мобільності у пацієнтів ХСМТ із руховим рівнем С8-7, та С6-5.

Важливість розвитку гнучкості. Використання спастики для підвищення мобільності пацієнта. Профілактика травми структур плечового суглобу. Техніка пересідання на крісло колісне. Тренування балансу в положенні сидячи.

Тема 6. Техніка їзди на кріслі колісному для пацієнтів із ХСМТ із руховим рівнем С8-7 та нижче, С6-5.

Функціональні відмінності та можливості використання крісла колісного (ручного) у людей із руховим рівнем С5-6 після СМТ. Фактори впливу. Техніка їзди, ключові м'язи.

Тема 7. Основи занять у басейні для пацієнтів із ХСМТ на рівні шийного відділу.

Особливості технічного забезпечення, техніка безпеки, контроль стану пацієнта, підготовка до занять в басейні, протипокази.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 2. Ускладнення та їх профілактика, втручання при виникненні.	1. Техніка позиціонування. Фізіотерапевтичне втручання при ускладненнях.	2
Тема 3. Первинна вертикалізація пацієнтів із ХСМТ на шийному рівні.	2. Первинна вертикалізація пацієнтів із ХСМТ на шийному рівні. Контроль стану пацієнта, засоби корекції.	2
Тема 4. Техніка переміщення пацієнтів із ХСМТ. Руховий рівень С7 та нижче та С6 і вище.	3. Відпрацювання техніки переміщення із максимальним та повним рівнем допомоги в положенні лежачи, перехід в положення сидячи, переміщення по краю ліжка.	2
	4. Техніка переміщення на різні поверхні. Трансфер пацієнта на кріслі колісному.	2
Тема 5. Тренування мобільності у пацієнтів ХСМТ із руховим рівнем С8-7, та С6-5.	5. Техніки зміни положення тіла в положенні лежачи. Профілактика травми структур плечового суглобу.	2
	6. Техніка пересідання на крісло колісне. Тренування балансу в положенні сидячи.	2
Тема 6. Техніка їзди на кріслі колісному для пацієнтів із ХСМТ із руховим рівнем С7-8 та нижче, С6-5.	7. Можливості використання крісла колісного (ручного) у людей із руховим рівнем С5-6 після СМТ.	2
	8. Техніка їзди із руховим рівнем С7-8 і нижче.	2
Тема 7. Основи занять у басейні для пацієнтів із ХСМТ на рівні шийного відділу.	9. Техніка проведення занять у басейні для пацієнтів із ХСМТ на рівні шийного відділу.	2
Всього годин		18

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин
		Денна форма навчання
<p>Тема 1. Фізіотерапевтичне втручання при ХСМТ на рівні шийного відділу в умовах палати інтенсивної терапії.</p>	<p>1. Анатомія спинного мозку. Верхній та нижній мотонейрон. Характеристика неврологічного дефіциту при пошкодженні. (розібратись та зрозуміти, пояснити своїм колегам чи друзям). Особливості СМТ на рівні Т6 та вище. Автономна дисрефлексія механізм виникнення, допомога (розібратись та зрозуміти, пояснити своїм колегам чи друзям). Механізм виникнення ускладнень при ХСМТ(розібратись та зрозуміти, пояснити своїм колегам чи друзям)</p>	6
<p>Тема 2. Ускладнення та їх профілактика, втручання при виникненні.</p>	<p>2. Самостійне (практичне) відпрацювання техніки позиціонування при ХСМТ на шийному рівні. (розібратись та зрозуміти, пояснити, продемонструвати та навчити колег чи друзів. Зняти відео «пояснення важливості правильної техніки виконання, демонстрація та навчити друзів чи родичів»).</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=K2ZKGonZqUQ</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=QkcauWW9L6o</p>	14
<p>Тема 3. Первинна вертикалізація пацієнтів із ХСМТ на шийному рівні. (контроль стану пацієнта, засоби корекції, профілактики)</p>	<p>3. Етика та деонтологія, дотримання правил гігієни (засоби, правила використання). Види лікарняних ліжок, вертикалізаційні ліжка, вертикалізатори та їх види, технічні особливості. Самостійне практичне відпрацювання техніки вертикалізації, можливі погіршення стану при вертикалізації, профілактика ускладнень. (розібратись та зрозуміти, пояснити, продемонструвати та навчити колег чи друзів.</p>	12

<p>ема 4. Техніка переміщення пацієнтів із ХСМТ. Руховий рівень С7 та нижче та С6 і вище.</p>	<p>4. Самостійне практичне відпрацювання техніки переміщення пацієнтів із ХСМТ, (розібратись та зрозуміти матеріал) Пояснити, продемонструвати та навчити колег чи друзів, одному із варіантів переміщення. Зняти відео «пояснення важливості правильної техніки виконання, ключові моменти, особиста демонстрація»</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=AkU4wFn1My4</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=F8qdykigm4s</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=JQJvw6DX37E</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=U45DgjUuLrI</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=63Tg8rjbzC4</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=kxwPS4rtbD0</p>	<p>6</p>
--	---	----------

<p>Тема 5. Тренування мобільності у пацієнтів ХСМТ із руховим рівнем С8-7, та С6-5.</p>	<p>5. Практичне відпрацювання вправ. Для тренування мобільності пацієнтів ХСМТ із руховим рівнем С8-7, та С6-5. (самостійно симулювати стан пацієнта та виконувати вправи, або за місцем роботи за згодою пацієнта) https://www.youtube.com/watch?v=qGA53hWgYgc https://www.youtube.com/watch?v=wODJMAVvnWE https://www.youtube.com/watch?v=bLxxsqN4ys https://www.youtube.com/watch?v=AkU4wFn1My4 https://www.youtube.com/watch?v=MDcfKG_aU58 Розписати комплекс вправ для профілактики ускладнень та травм плечового суглобу. (4-5 вправ). Вказати причини підвищеного травматизму. Переглянувши відео приклади www.youtube.com/@MoreThanWalking Розписати комплекс вправ для пацієнтів ХСМТ із руховим рівнем С8-7, та С6-5. (4-5 вправ) тренування балансу у положенні сидячи. Демонстрація та пояснення (ключових моментів) техніки пересідання для пацієнтів із руховим рівнем С7 та нижче. (підготувати відео) Пошук та аналіз інформації, систематизація у вигляді таблиці. «Фактори що впливають рівень мобільності пацієнтів із ХСМТ на рівні шийного відділу згідно МКФ, і вказати які із них змінні які ні». Приклад https://docs.google.com/document/d/1DnQI1DagEjFL1Q2XGRq6WIOkX0kWk9mA/edit?usp=drive_link&oid=117249185300099481524&rtpof=true&sd=true</p>	<p>24</p>
<p>Тема 6. Техніка їзди на кріслі колісному для пацієнтів із ХСМТ із Руховим рівнем С7-8 та нижче, С6-5.</p>	<p>6. Підбір крісла колісного (визначення параметрів, врахування стану людини та ін.) Види крісел колісних та технічні особливості.</p>	<p>4</p>
<p>Всього годин:</p>		<p>66</p>

Очікувані результати навчання з дисципліни: отримання теоретичних та практичних знань з основ сучасних тенденцій в реабілітації осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями завдяки:

знанням: про біопсихосоціальні моделі обмежень життєдіяльності та уміння аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта; демонструвати вміння аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію; демонструвати здатність проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку та можливостей, які мають порушення функцій нервової системи; демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності; демонструвати уміння визначати функціональний стан осіб різного віку та можливостей, які мають порушення функцій нервової системи; проводити опитування пацієнтів/клієнтів які мають порушення функцій нервової системи для визначення порушень функції, активності та участі.

умінням: демонструвати уміння визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку осіб різного віку та можливостей, які мають порушення функцій нервової системи; демонструвати уміння виконувати обстеження пацієнтів/клієнтів різного віку та можливостей, які мають порушення функцій нервової системи, використовуючи відповідний інструментарій; демонструвати уміння спілкування з пацієнтом/клієнтом, проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та очікуваних результатів фізичної терапії; демонструвати уміння прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різного віку та можливостей, які мають порушення функцій нервової системи; демонструвати уміння встановлювати цілі втручання; демонструвати уміння розробляти технологію втручання; демонструвати уміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до наявних ресурсів і оточення; демонструвати уміння здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнтів/клієнтів, які мають порушення функцій нервової системи, аналізувати результати виконання програм фізичної терапії; демонструвати уміння коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів; постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта; демонструвати уміння проводити самостійну практичну діяльність; демонструвати уміння вербального і невербального спілкування з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді; демонструвати уміння проводити інструктаж та навчання пацієнтів/клієнтів, які мають порушення функцій нервової системи, членів їх родин, колег і невеликих груп.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація 227.1 Фізична терапія

Шифр	Програмні результати навчання
Застосування знань та умінь	<ol style="list-style-type: none"> 1. Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта. 2. Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта. 3. Проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями. 4. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності. 5. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі. 6. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій. 7. Спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та результатів фізичної терапії. 8. Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології. 9. Встановлювати цілі втручання. 10. Створювати (планувати) програму фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану. 11. Реалізовувати програми фізичної терапії фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів і оточення. 12. Здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії. 13. Коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів. 14. Проводити самостійну практичну діяльність.

	<p>15. Розробляти та викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник/методист/супервизор навчальних практик.</p> <p>16. Планувати та здійснювати власний професійний розвиток, планувати та оцінювати професійний розвиток колективу.</p> <p>17. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.</p> <p>18. Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.</p>
--	---

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100, як суму балів за участь у лекційному занятті, результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Техніка позиціонування. Фізіотерапевтичне втручання при ускладненнях.	Демонстрація завдання за темою, пояснення ключових моментів. (можлива відеовідповідь)	10
2. Первинна вертикалізація пацієнтів із ХСМТ на шийному рівні (контроль стану пацієнта, засоби корекції)	Демонстрація завдання за темою, пояснення ключових моментів. (можлива відеовідповідь)	10
3. Відпрацювання техніки переміщення із максимальним та повним рівнем допомоги в положенні лежачи, перехід в положення сидячи, переміщення по краю ліжка.	Демонстрація завдання за темою, пояснення ключових моментів. (можлива відеовідповідь)	10
4. Техніка переміщення на різні поверхні. Трансфер пацієнта на кріслі колісному.	Демонстрація завдання за темою, пояснення ключових моментів.	10

	(можлива відеовідповідь)	
5. Техніки зміни положення тіла в положенні лежачи. Профілактика травми структур плечового суглобу.	Пошук та аналіз інформації, систематизація у вигляді таблиці. «Фактори що впливають на рівень мобільності пацієнтів із ХСМТ на рівні шийного відділу згідно МКФ, і вказати які із них змінні які ні» Приклад: https://docs.google.com/document/d/1DnQI1DagEjFL1Q2XGRq6WIOkX0kWk9mA/edit?usp=drive_link&oid=117249185300099481524&rtpof=true&sd=true	10
	Пошук та аналіз інформації, систематизація у вигляді таблиці. «Фактори що впливають на рівень мобільності пацієнтів із ХСМТ на рівні шийного відділу згідно МКФ, і вказати які із них змінні які ні» Приклад: https://docs.google.com/document/d/1DnQI1DagEjFL1Q2XGRq6WIOkX0kWk9mA/edit?usp=drive_link&oid=117249185300099481524&rtpof=true&sd=true	5
6. Техніка пересідання на крісло колісне. Тренування балансу в положенні сидячи.	Демонстрація завдання за темою, пояснення ключових моментів. (можлива відеовідповідь)	10

7. Можливості використання крісла колісного (ручного) у людей із руховим рівнем C5-6 після СМТ.	Демонстрація завдання за темою, пояснення ключових моментів. (можлива відеовідповідь)	10
8. Техніка їзди із руховим рівнем C7-8 і нижче.	Демонстрація завдання за темою, пояснення ключових моментів. (можлива відеовідповідь)	10
9. Техніка проведення занять у басейні для пацієнтів із ХСМТ на рівні шийного відділу.	Відповідь на задане запитання за темою.	9
Всього		94

За участь у лекційному занятті (3 лекцій) студент отримує 2 бали.

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Singh A, Tetreault L, Kalsi-Ryan S, Nouri A, Fehlings MG. Global prevalence and incidence of traumatic spinal cord injury. *Clinical epidemiology*. 2014;6:
2. Mehrholz J, Kugler J, Pohl M. Locomotor Training for Walking after Spinal Cord Injury. *Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2012 (11).

Додаткова література:

3. Шкали в нейрореабілітації [Текст] / Укр. Асоц. боротьби з інсультом ; [уклад.: М. В. Гуляєва, Н. І. Піонтківська, М. І. Піонтківський ; наук. ред.: В. А. Голик, Д. В. Гуляєв, М. Я. Романишин]. - Київ : Д. В. Гуляєв [вид.], 2014. - 67 с.
4. Motor control: translating research into clinical practice / Anne Shumway Cook and Marjorie H. Woollacott. —4th ed. 2010. 641p

5. Brunnstrom's clinical kinesiology. — 6th ed. / revised by Peggy A. Houglum, Dolores B. Bertoti. 2012. 745p

Електронні ресурси:

6. Spinal Cord Injury Physiotherapy Treatment Principles [Internet]. Available at: www.physio-pedia.com/Spinal_Cord_Injury_Physiotherapy_Treatment_Principles?utm_source=physiopedia&utm_medium=related_articles&utm_campaign=ongoing_internal
7. Реабілітація у разі травми спинного мозку в умовах катастроф та конфліктів [Internet]. Available at: <https://langs.physio-pedia.com/uk/rehabilitation-of-spinal-cord-injury-in-disasters-and-conflicts-uk/>
8. Respiratory Management in Spinal Cord Injury [Internet]. Available at: www.physio-pedia.com/Respiratory_Management_in_Spinal_Cord_Injury?utm_source=physiopedia&utm_medium=related_articles&utm_campaign=ongoing_internal
9. Positioning and General Management of Upper Limbs in Spinal Cord Injury [Internet]. Available at: www.physio-pedia.com/Positioning_and_General_Management_of_Upper_Limbs_in_Spinal_Cord_Injury?utm_source=physiopedia&utm_medium=related_articles&utm_campaign=ongoing_internal
10. Вінсент Лонг. Роллінг для пацієнта з тетраплегією С6. Доступно з: <https://www.youtube.com/watch?v=qGA53hWgYgc>
11. Upper Limb Management in C4 and C5 Spinal Cord Injury [Internet]. Available at: https://www.physio-pedia.com/Upper_Limb_Management_in_C4_and_C5_Spinal_Cord_Injury?utm_source=physiopedia&utm_medium=related_articles&utm_campaign=ongoing_internal